

PYHÄJOKI

Pyhäjoen kunnan pienhankintaohje

Kunnanhallitus 5.12.2022

Pyhäjoen kunnan pienhankintaohje

1 Tarkoitus ja soveltaminen

Tätä hankintaohjetta sovelletaan kansalliset hankintarajat alittavissa hankinnoissa. Hankintarajat ylittävissä hankinnoissa noudatetaan hankintalakia.

Hankintaohje ei koske kunnan ja sen konserniyhtiöiden välisiä hankintoja.

Ohjeen tarkoituksena on ohjata toteuttamaan pienhankinnat taloudellisesti, tarkoituksenmukaisesti sekä ekologisesti että sosiaalisesti kestäväällä tavalla.

Hankintaohje kuvaa kunnan hankintamenettelyä tavarantoimittajille ja palvelun tarjoajille.

2 Hankintoja ohjaavat lait ja ohjeet

Kunnan hankintoja ohjaavat lainsäädäntö, Kuntaliiton yleiset hankintaohjeet, kunnan hallintosäätö ja konserniohje sekä tämä hankintaohje.

- Laki julkisista hankinnoista (1397/2016) "hankintalaki"
- Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1398/2016) "erityisalojen hankintalaki"
- Kuntalaki (410/2015)
- Hallintolaki (434/2003)
- Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Kuntaliiton yleiset hankintaohjeet 2010
- Pyhäjoen kunnan hallintosäätö
- Pyhäjoen kunnan konserniohje

3 Hankintojen periaatteet

Pienhankinnan perusedellytys on, että hankinnalle on tarve ja sille on osoitettavissa määrärahat. Hankinnat tulee toteuttaa mahdollisimman suunnitelmallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina ja niissä on käytettävä hyväksi olemassa olevat kilpailuolosuhteet.

Tarjouksista tulee hyväksyä se, joka on kokonaistaloudellisesti edullisin tai hinnaltaan halvin sen mukaan kuin tarjouspyynnössä on esitetty.

Julkisen hallinnon peruseriaatteita ovat lainmukaisuus, julkisuus, avoimuus, verovarojen tarkoituksenmukainen ja tehokas käyttäminen, syrjimättömyys, tasapuolisuus ja suhteellisuus. Hankinnoissa on noudatettava näitä periaatteita hankinnan laadusta tai arvosta riippumatta.

Avoimuus

Hankinnasta on tiedotettava riittävän laajasti. Hankintamenettelyä koskevia tietoja ei salata ja kaikki soveltuvat tarjoajat voivat jättää tarjouksen (avoin menettely) tai tarjousmenettelyyn valitaan riittävä määrä ehdokkaita (rajoitettu menettely, neuvottelumenettely).

Tarjouskilpailun ratkaisemisesta tiedotetaan tarjouskilpailuun osallistuneille. Hankintaa koskevat asiakirjat ovat julkisia sopimuksen laatimisen jälkeen ja tehdyt hankintapäätökset sekä hankintasopimukset pidetään yleisesti saatavana.

Syrjimättömyys

Tarjousmenettelyn kaikissa vaiheissa ehdokkaita ja tarjoajia on kohdeltava samalla tavalla. Yrityksillä on oltava tasaveroiset mahdollisuudet tarjota tavaroita ja palveluja julkiselle sektorille.

Koska tarjoajien määrän on oltava suhteessa hankinnan kokoon, täytyy hankintayksikön käyttää objektiivisia perusteita rajoittaessaan mahdollisten tarjoajien määrää.

Suhteellisuus

Tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten ja ehtojen tulee olla oikeassa suhteessa hankinnan laatuun nähden. Tarjouskilpailusta aiheutuvia kustannuksia tulee verrata tarjouskilpailulla aikaan saatuun säästöön. Esimerkiksi ilmoittelun laajuuden ja määrän on oltava suhteessa ilmoittamisesta arvioitavissa olevaan hyötyyn.

Tarjouspyyntö on suhteutettava sekä muodoltaan (kirjallinen vai suullinen) että laajuudeltaan hankinnan kohteeseen. Tarjouksen tekemiseen käytettävän työn tulee olla suhteessa sekä hankinnan vaativuuteen että sen taloudelliseen arvoon.

Paikallisuuden huomioiminen

Tarjouspyyntöjä laadittaessa pyritään mahdollisuuksien mukaan antamaan myös paikallisille toimijoille sekä pk-yrityksille mahdollisuudet osallistua hankintaan. Tämä voidaan tehdä muun muassa siten, että paikallisille yrityksille tiedotetaan tulevista hankinnoista esimerkiksi kutsumalla heidät mukaan markkinakartoitukseen.

Suorahankinnan tekeminen

Suorahankinnalla tarkoitetaan hankintaa ilman kilpailutusta. Pienhankinnat tulee lähtökohtaisesti aina tehdä tämän hankintaohjeen periaatteiden mukaisesti, mutta suorahankintojen tekeminen on poikkeuksellisesti sallittua, jos siihen on hyväksyttävät perustelut. Hyväksyttävien perustelujen arvioinnissa voidaan soveltaa hankintalain 40 ja 41 §:n mukaisia perusteluja.

4 Yhteishankinta ja kuntien välinen hankintayhteistyö

Kunta voi käyttää hankinnoissaan yhteishankintayksikön (esim. Raahen hankintarengas ja Hansel Oy) kilpailuttamia yhteishankintoja ja puitejärjestelyjä. Yhteishankintayksiköt voivat kilpailuttaa myös hankintayksiköiden tarvitsemia erillisiä tavaraeriä, palveluja tai rakennustöitä.

5 Hankintamenettely arvoltaan vähäisissä hankinnoissa

Noudatetaan, kun hankinnan oletettu arvo on (kaikki summat alv 0%):

- tavarahankinnat < 2.000 €
- palveluhankinnat < 5.000 €
- rakennusurakat < 5.000 €

Hankinnassa on varmistettava kustannusten kohtuullisuus. Hintavertailu suoritetaan selvittäen hintatasoa puhelimitse tai sähköpostitse tai selvittämällä verkkokauppojen päivän hintoja.

Paikalliselta yritykseltä / yrityksiltä pyydetään aina hintatieto hintavertailuun edellyttäen, että kyseiseen tuotteeseen tai palveluun on paikallinen tarjoaja / tarjoajia olemassa.

Pienhankinta voidaan tehdä suoraan ilman kilpailuttamista, jos kilpailuttaminen olisi hankinnan arvoon nähden ilmeisen kohtuutonta ja hankinnan arvo jää alle 500 euroa.

6 Hankintamenettely vähäistä merkittävämmissä hankinnoissa

Noudatetaan, kun hankinnan oletettu arvo on (kaikki summat alv 0%):

- tavarahankinnat 2.000 – 10.000 €
- palveluhankinnat 5.000 – 30.000 €
- rakennusurakat 5.000 – 50.000 €

Hankinnan tulee perustua tarjouspyyntöön ja se on kilpailutettava vähintään kolmen eri toimijan kesken kuitenkin huomioiden kohdan 3. mukaiset periaatteet.

Paikalliselta yritykseltä / yrityksiltä pyydetään aina tarjouspyyntö edellyttäen, että kyseiseen tuotteeseen tai palveluun on paikallinen tarjoaja / tarjoajia olemassa.

Tarjouspyyntö laaditaan mahdollisimman selkeästi ja riittävän yksityiskohtaisesti ja siinä tulee mainita tarjouksen valintaperuste ja vertailuperusteet sekä keskeiset hankinnan ehdot kuten toimitusaika ja takuehdot.

Avoimessa menettelyssä tarjouspyyntö julkaistaan myös kunnan verkkosivulla ja hankinnan mukaan myös Cludia Pienhankintapalvelussa.

Tarjouspyynnössä ilmoitetaan myös tarvittaessa mahdollisuudesta esittää lisäkysymyksiä. Tarjouksen tekemiselle varataan kohtuullinen ja riittävä aika (yleensä vähintään 14 vrk) ottaen huomioon hankinnan kohteen laatu ja laajuus. Tarjousten saapumisen jälkeen on mahdollista käydä neuvotteluja tarjoajien kanssa. Voittanut tarjous valitaan niillä kriteereillä, jotka tarjouspyynnössä on ilmoitettu. Vaatimusten asettamisessa huomioidaan suhteellisuuden periaate.

Hankinnoista tehdään viranhaltijapäätös tai toimielimen päätös. Päätöksessä on kuvaus hankintamenettelystä, perustelut, hinta ja valintapäätös. Perusteluissa ilmoitetaan ainakin hylkäämisen perusteet, jos joku tarjous on hylätty sekä kuvataan tarjousten vertailu. Päätös lähetetään tiedoksi tarjouksen antaneille ja siihen liitetään oikaisuvaatimus- ja hankintaohjeet.

Hankinnassa tulee noudattaa tilaajavastuulain määräyksiä ja rajoitettussa menettelyssä tarjoajan kelpoisuus tulee selvittää etukäteen. Avointen menettelyssä tarjoajan kelpoisuusehdot ja miten ne todenneetaan, kirjataan tarjouspyyntöön.

7 Hankintamenettely arvoltaan merkittävässä hankinnoissa

Noudatetaan kun hankinnan oletettu arvo on (kaikki summat alv 0%):

- tavarahankinnat	10.000 – 60.000 €
- palveluhankinnat	30.000 – 60.000 €
- rakennusurakat	50.000 – 150.000 €

Hankinnassa voidaan käyttää rajoitettua menettelyä tilanteissa, joissa paikallinen ja alueellinen tarjonta on riittävää. Muulloin käytetään avointa menettelyä, jolloin tarjouspyyntö julkaistaan kunnan nettisivuilla ja Cludia Pienhankinta -palvelussa. Hankinnan vaikuttavuudesta riippuen se voidaan julkaista myös hankintailmoitukset.fi -sivustolla (Hilma) näkyvyyden lisäämiseksi.

7.1 Hankintojen valmistelu

- riittävän huolellinen hankinnan valmistelu ja tarpeen määrittely
- lähtökohtana kustannustehokkuus ja kunnan kokonaistaloudellisen edun tavoittelu
- tiedostetaan hankintalain ja kunnan hankintaohjeen kynnyksarvot sekä toimihenkilön omat hankintavaltuudet hallintosäännön ja delegointipäätösten pohjalta
- huomioidaan mahdollisuuksien mukaan myös pk-yritysten osallistuminen kilpailutukseen

7.2 Tarjouspyynnöt

- laaditaan selkeäsisältöiset tarjouspyynnöt ja valintakriteerit
- noudatetaan kohdan 3. periaatteita
- tilaajavastuulain vaatimusten huomioiminen

7.3 Tarjousten käsittely

- kelpoisuusehdot täyttämättömät tarjoajat hylätään
- myöhästyneet tarjoukset hylätään ja ilmoitetaan tarjoajalle

- tarjouspyyntöä vastaamattomat tarjoukset hylätään ja ilmoitetaan tarjoajalle
- tarjousten vertailu suoritetaan tasapuolisesti tarjouspyynnössä esitettyjen kriteerien mukaisesti

7.4 Hankintapäätös ja toimeenpano

- päätös tehdään toimivaltuuksien puitteissa
- hankintapäätöksiin asianomainen muutoksenhakuohje liitteeksi
- hankintapäätöksen jälkeen asiakirjat ovat julkisia
- hankinta-asiakirjat arkistoidaan arkistosäännön mukaisesti

8 Hankintamenettely kynnsarvot ylittävissä hankinnoissa

Noudatetaan hankintalain vaatimuksia.